

God ekonomisk hushållning 2025

Enköpings kommun

April 2026

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att fullmäktige ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i årsredovisning. Årsredovisning ska lämna information om följsamhet till det lagstadgade balanskravet.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i årsredovisning är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av årsredovisning. Revisionsobjekt i granskningen är kommunstyrelsen.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning, vilken skall biläggas årsredovisning i samband med fullmäktiges behandling av rapporten. Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

1. Är resultat i årsredovisning förenligt med beslutade mål för god ekonomisk hushållning?
2. Är redovisat balanskravsresultat förenligt med balanskravet?

Det sker även en översiktlig granskning av årsredovisning som primärt fokuserar på följande delar:

- a) Tidpunkt för överlämning av årsredovisning till revisorer,
- b) Följsamhet till driftbudget,
- c) Följsamhet till investeringsbudget,
- d) Finansiell ställning samt
- e) Sjukfrånvaro

Revisionskriterier

Revisionskriterier i granskningen utgörs av:

- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), kap 11:8, 11:10, 13:2
- Kommunallag (KL), kap 11:1, 11:20
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 15, Förvaltningsberättelse
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning

Avgränsning

Granskningen avser årsredovisning 2025. Övrig avgränsning, se avsnitt "Syfte och revisionsfrågor".

Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation.

Granskningsresultatet har bedömts med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och röd (ej uppfyllt). Rapportens innehåll har faktakontrollerats av ekonomichef.

Granskningsresultat

God ekonomisk hushållning

Iakttagelser

Kommunfullmäktige har 2025-03-11 § 39 fastställt riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Riktlinjerna omfattar mål av finansiell, dock ej mål av verksamhetsmässig karaktär.

I kommunstyrelsens uppdrag ingår att följa upp och utvärdera mål för god ekonomisk hushållning. Detta ska ske i årsredovisningens förvaltningsberättelse.

I årsplan med budget 2025 och plan 2026–2027, fastställt av kommunfullmäktige 2024-11-12 § 168, finns tre finansiella mål och tre övergripande mål. Den övergripande målbilden i kommunfullmäktiges plan för åren 2024–2027 är att *tillsammans skapa en tryggare kommun som vi är stolta över att bo och verka i*. Detta genom att fokusera på kommunfullmäktiges tre övergripande mål, kommunens tre "S"; Samhörighet, självständighet och stolthet.

- Finansiella mål:
 - Resultatet exklusive exploateringsvinster och gatukostnadsersättningar ska inte understiga 2,55 procent av skatteintäkter och generella bidrag år 2025.
 - Soliditeten för skatte- och taxefinansierad verksamhet ska inte understiga 26 procent år 2025.
 - Självfinansieringsgraden för skattefinansierade investeringar ska inte understiga 34 procent 2025
- Verksamhetsmål:
 - Tillsammans skapar vi trygghet
 - Samhörighet
 - Självständighet
 - Stolthet.

Granskningen visar att utvärdering av mål för god ekonomisk hushållning sker i avsnittet "God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning", som är en del av årsredovisningens förvaltningsberättelse.

- Finansiella mål:

De finansiella målen följs upp och utvärderas utifrån nedanstående nyckeltal/mål som är tre stycken till antalet.

KF:s finansiella mål	Långsiktigt mål	Mål 2025	Utfall 2025
Resultatmål	≥ 3 %	≥ 2,55 %	2 %
Soliditetsmål	≥ 20 %	≥ 26 %	23 %
Mål för självfinansieringsgrad	≥ 50 %	≥ 34 %	60 %

Tabell 1, hämtad från Enköpings kommuns årsredovisning år 2025. Tabellen redogör för utfallet av de finansiella målen för god ekonomisk hushållning.

- Verksamhetsmål:

I årsredovisningen framgår att i enlighet med kommunens nya styrmodell finns inga fasta måltal till verksamhetsmålen som anger måluppfyllelse. Istället görs en samlad bedömning av utvecklingen/trenden över tid, genomförda aktiviteter samt uppnådda effekter för dem kommunen är till för.

I årsredovisningen görs bedömningen att kommunens påbörjade och planerade aktiviteter bidrar till förbättrad trygghet, samhörighet, självständighet och stolthet för kommunens invånare, besökare och medarbetare och kommer bidra till att måluppfyllelsen nås år 2027.

Till kommunfullmäktiges målbild och övergripande mål finns ett antal nyckeltal beslutade. Inga måltal är angivna till nyckeltalen, däremot beskrivs att trenden följs noggrant. Nyckeltalens utveckling, tillsammans med aktiviteter, utgör underlaget till bedömningen av måluppfyllelsen. En komplett nyckeltalssammanställning med utvecklingen de senaste fyra åren finns som bilaga i kapitel 6, "Bilaga kommunfullmäktiges nyckeltal".

Den samlade bedömningen av kommunens arbete för att nå kommunfullmäktiges målbild och övergripande mål görs utifrån denna skala:

- Grön – förbättrat
- Grå – oförändrat
- Röd – försämrat

I årsredovisningen har fyra av fyra verksamhetsmål utvärderats, samtliga dessa bedöms vara uppfyllda. Totalt finns 28 redovisade nämndsmål i årsredovisningen, av dessa bedöms 20 ha förbättrats, fyra bedöms vara oförändrade och tre försämrats. Ett av målen utvärderas ej.

Det finns ett antal nyckeltal som följs kopplat till de fyra verksamhetsmålen. Nyckeltalens utveckling utgör en del av underlag till bedömning av måluppfyllelse.

- Tillsammans skapar vi trygghet. Totalt 22 nyckeltal, varav 10 nyckeltal har ett förbättrat resultat mellan de två senaste mätningarna och nio har ett försämrat resultat.
- Samhörighet. Totalt 19 nyckeltal, varav 11 nyckeltal har ett förbättrat resultat mellan de två senaste mätningarna och sju har ett försämrat resultat.
- Självständighet. Totalt 18 nyckeltal, varav 11 nyckeltal har ett förbättrat resultat mellan de två senaste mätningarna, ett nyckeltal har ett oförändrat resultat och sex har ett försämrat resultat.
- Stolthet. Totalt 26 nyckeltal, varav 18 nyckeltal har ett förbättrat resultat mellan de två senaste mätningarna och fem har ett försämrat resultat.

Av utvärderingen i årsredovisningen framgår följande:

- Att ett av tre finansiella mål har uppnåtts för helåret. Resultatmålet och soliditetsmålet uppnås ej.
- Att fyra av fyra verksamhetsmål har uppnåtts för helåret.

I årsredovisningen görs den samlade bedömningen att kommunen inte uppnådde god ekonomisk hushållning för år 2025 baserat framförallt på att två av tre finansiella mål inte uppnåddes.

Vår bedömning är att kommunen för år 2025 delvis uppnår de fyra målen som kommunfullmäktige beslutat om, dvs. den övergripande målbilden samt kommunfullmäktiges tre övergripande mål. I huvudsak med utgångspunkt i att endast 50 av 85 nyckeltal/indikatorer uppvisar ett förbättrat resultat jämfört med senaste mätningen.

Balanskravsresultat

lakttagelser

I förvaltningsberättelsen återfinns ett avsnitt benämnt "Balanskravsresultat". Avsnittet innehåller en balanskravsutredning. Av utredningen framgår att balanskravsresultatet för år 2025 uppgår till 37

miljoner kronor. (Årets resultat efter balanskravsjusteringar uppgår till 122 mnkr, varav 85 mnkr föreslås reserveras till resultatreserven)

Resultatutjämningsreserven uppgick till 110,4 mnkr vid årets början. Eftersom årets resultat efter balanskravsjusteringar är positivt 2025 är det inte aktuellt att använda medel från reserven, varför den även vid utgången av 2025 uppgår till 110,4 mnkr.

Resultatutjämningsreserven ersätts i kommunallagen med en ny resultatreserv (RER). I kommunens RER finns sedan tidigare avsatt 14 miljoner kronor. För 2025 föreslås 85 miljoner kronor reserveras till RER.

Övrigt

lakttagelser

Granskningen avser årsredovisning som upprättats för år 2025 och som behandlats av kommunstyrelsen 2026-03-31. Styrelsen har därmed överlämnat årsredovisningen till fullmäktige och revisorer inom föreskriven tid enligt kommunallagen (senast 15 april).

Årsredovisningen ska innehålla upplysningar om förhållande som är viktiga för kommunens verksamhet, resultat och ekonomiska ställning. Granskning av årsredovisning 2025 visar följande:

- Den innehåller en driftredovisning. Av denna framgår att styrelse och nämnder under 2025 sammantaget bedrivit verksamheten inom tilldelad driftbudgetram. Överskottet är framför allt hänförligt till tekniska nämnden och utbildningsnämnden. Vård- och omsorgsnämnden redovisar ett underskott på 31,8 mnkr.
- Den innehåller en investeringsredovisning. Investeringarna för år 2025 har uppgått till 1 118 miljoner kr att jämföra med budgeterade 1 713 mnkr. Dvs. ett utfall som är 595 mnkr lägre. Större pågående investeringsprojekt redovisas inkluderat total prognos för aktuella projekt, där samtliga håller sig nom aktuell budget. Tre projekt med genomförandebeslut från kommunstyrelsen redovisas som avslutade under året, samtliga med en positiv avvikelse mot budget.
- Den innehåller redovisning av ett antal finansiella nyckeltal, däribland soliditet. Soliditet ger en indikation om kommunens finansiella stabilitet. Av flerårsöversikten framgår att soliditeten har minskat sedan år 2021 och låneskulden har ökat från 2 618 mnkr år 2021 till 5 382 mnkr år 2025. Soliditet (inklusive pensionsåtagande) per 2025-12-31 uppgår till 23 procent.
Nyckeltalssammanställningen saknar information om hur kommunens soliditet förhåller sig till andra likartade kommuner.

- Den innehåller upplysningar avseende väsentliga personalförhållanden. Av redovisningen framgår att den totala sjukfrånvaron bland anställda uppgått till 7,4 procent under året. Här lämnas även information hur sjukfrånvaron förändrats jämfört med föregående år och information om korttids- och långtidssjukfrånvaro och hur det ser ut mellan män/kvinnor/åldersgrupp samt inom respektive nämnd. Årsredovisningen saknar information om hur kommunens sjukfrånvaro förhåller sig till andra likartade kommuner.

Samlad bedömning

Revisionsfråga 1: Är resultat i årsredovisning förenligt med beslutade mål för god ekonomisk hushållning?

Finansiella mål:

Nej

Verksamhetsmål:

Delvis

Revisionsfråga 2: Är redovisat balanskravresultat förenligt med balanskravet?

Följsamhet till balanskravsresultatet: **Ja**

Rekommendationer

För att utveckla granskningsområdet lämnas följande rekommendation:

- Säkerställ att tydliga verksamhetsmässiga mål fastställs i riktlinjer för god ekonomisk hushållning i enlighet med kommunallagens intentioner samt säkerställ att det i årsredovisningen redovisas vilken bedömning som görs avseende måluppfyllelse för det aktuella året (d.v.s. år 2025).

2026-04-07

Kristian Damlin

Uppdragsledare